

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoE/213/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419200238
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6419200238.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci týkajúcej sa maloletých detí: 1/ M. E., nar. XX. XX. XXXX, 2/ K. E., nar. XX. XX. XXXX, 3/ S. E., nar. XX. XX. XXXX, 4/ X. E., XX. XX. XXXX, všetky bytom ako otec, všetky v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, deti matky: O. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX H., Z. XXX, t. č. XXX XX H., Z. XXX, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou ADIUVANTE s. r. o., so sídlom 917 01 Trnava, Tamaškovičova 2742/17, IČO: 52 341 046, a deti otca: P. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX H., Z. XXX, právne zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Klimom, Advokátska kancelária so sídlom: 965 01 Žiar nad Hronom, Sládkovičova 16/61, v konaní o výkon rozhodnutia č. k. 26P/153/2018-31 zo dňa 02. 08. 2018, o neodkladnom opatrení, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 27Em/1/2019-242 zo dňa 01. 07. 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd vyslovil, že: O. E., nar. XX. XX. XXXX a P. E., nar. XX. XX. XXXX, sú povinní podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, Odbor sociálnych vecí a rodiny, v rozsahu raz do mesiaca v deň určený psychologičkou a koordinátorom Referátu poradensko - psychologických služieb, počas obdobia 12 mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia.

2. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd tak rozhodol v záujme predísť ďalšej traumatizácii vzájomných rodinných vzťahov a odstránenia príčin, ktoré bránia v riadnej realizácii nariadeného styku s maloletými deťmi. Postupoval podľa § 3 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., v zmysle ktorej rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia bez návrhu (ex offio) a obom rodičom uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica (ďalej len „ÚPSVaR“). Uvedený postup zvolil okresný súd z dôvodu existencie ospravedlniteľných dôvodov, na základe ktorých súd nepristúpil k výkonu rozhodnutia, a zdôraznil, že je predovšetkým potrebné odstrániť ospravedlniteľné problémy, ktoré spočívajú vo vyhrotenej komunikácii medzi oboma rodičmi maloletých detí, a ktorá prioritne bráni realizácii styku s maloletými deťmi.

3. Okresný súd mal na základe predložených listín a vyjadrení rodičov a ďalších osôb, ktoré sú pri odovzdávaní detí prítomné preukázané, že na maloleté deti je vytváraný enormný tlak, ktorý je spôsobený aj opakovaným privolaním príslušníkov policajného zboru k realizácii styku s deťmi. Samotné maloleté deti sa vyjadrili, že z policajtov majú strach, čo vyplýva zo správ predložených S.. G.. Tvrdenia oboch rodičov ohľadom starostlivosti a priebehu styku sú podľa okresného súdu rozporuplné a protichodné, pričom sa neustále navzájom obviňujú zo zanedbávania starostlivosti o maloleté deti a nedodržiavania súdom určeného styku. Okresný súd mal za to, že je v záujme maloletých detí a

v konečnom dôsledku aj samotných rodičov, aby súdom nariadený styk prebiehal spôsobom, ktorý maloleté deti čo najmenej zaťažuje. Je nevyhnutné, aby obaja rodičia navzájom vedeli pri odovzdávaní maloletých detí komunikovať, vedeli zvládať uvedené situácie, ako aj stimulovať maloleté deti k realizácii pravidelného styku tak, aby nebol narušený ich priaznivý psychický vývin.

4. V tejto súvislosti tiež okresný súd uviedol, že otec maloletých detí si predovšetkým musí uvedomiť, že príprava detí na styk s matkou nespočíva len v tom, že sa ich opýta, či sa s matkou stretnúť chcú alebo nie. Jeho povinnosťou je na deti správne vplyvať a pozitívne im vysvetľovať možnosť byť so svojou matkou, a ak sa pre styk s ňou rozhodnú, tak im v tom nebrániť. Je neprípustné, aby otec maloletých detí pred nimi na matku nadával, príp. sa o nej negatívne vyjadroval. Taktiež je v rozpore s vykonateľným rozhodnutím súdu, ak si otec maloletých detí vykladá rozhodnutie tak, že matka je oprávnená sa s deťmi stykať iba v dome, kde majú deti svoje bydlisko.

5. Okresný súd poukázal aj na dôležitosť správania sa matky maloletých detí tak, aby ona naopak maloleté deti k styku nenútila, čo sa vyplývajúce z psychologických vyšetrení prejavuje značne kontraproduktívne. Pre maloleté deti je totiž situácia, počas ktorej sa volajú príslušníci policajného zboru alebo osoby, ktoré deti nepoznajú, obzvlášť stresujúca, o čom sa napokon vyjadrili aj deti samotné. Taktiež sa maloleté deti opakovane vyjadrili, že styk s matkou odmietajú aj z dôvodu, že styk s matkou prebieha v dome, kde žije ich stará matka p.W., s ktorou nemajú pozitívny vzťah. Aj z vyšetrenia S. G., šetrenia pomerov sociálnej pracovníčky, ako aj z výpovedí samotných maloletých detí vyplýva, že matka mal. detí opakovane nejavila o všetky deti skutočný záujem, ako to prezentuje vo svojich písomných podaniach. Uvedené je potrebné riešiť, avšak nie spôsobom, že maloleté deti bude matka nútiť k styku aj napriek ich vyslovene prejavenej nevoľi, čo by mohlo vyvolať opačný efekt - odmietanie matky.

6. Proti rozhodnutiu, ktorým okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, podala matka maloletých detí v zákonnej lehote odvolanie. Namietala, že súd ju zaviazal podstúpiť odborné poradenstvo spolu s otcom maloletých detí, a to aj napriek tomu, že súdu je známe, že ona má z otca maloletých detí strach. Potvrdila, že s otcom maloletých detí dokáže komunikovať len na nevyhnutnej úrovni pre bezkonfliktné preberanie detí od otca a ich následné vrátenie. Strach z otca detí označila aj za možnú príčinu odmeraného správania sa počas vyšetrenia u p. G., pretože prebiehalo v prítomnosti otca. Uviedla, že otcom maloletých detí bola týraná, kvôli čomu na neho podala aj trestné oznámenie. Z otca majú strach aj deti, a preto v jeho prítomnosti nehovoria slobodne a úprimne. Poukázala na to, že maloletý ušiel z domácnosti otca do domu kde býva, a pri policajnej previerke, ktorá sa uskutočnila na podnet otca, maloletý M. policajtom povedal, že: „K ockovi nechcem ísť, pretože ocko ma aj bije, musím tam pomáhať a nemôžem sa u neho hrať na počítači“. V tejto súvislosti konštatovala, že zrejme niečo nebude v poriadku, keď M. v prítomnosti otca uvádza, že je všetko dobré, ako ich nebije a následne od neho uteká k matke a u nej tvrdí, že ho otec bije.

7. Matka maloletých detí v odvolaní namietala tiež to, že v správe ÚPSVaR z 28. 02. 2019 badať nepomerne častejšie vyskytujúce sa citácie otcových vyjadrení ako matkiných. Poukázala na deformovaný obraz o celkovej situácii a aj z toho dôvodu nadobudla dojem o neobjektívnosti záverov ÚPSVaR ohľadne pomerov, v akých deti žijú. Je názoru, že zistenia ÚPSVaR boli v rozpore so zisteniami a písomnými správami Centra sociálnych služieb KA, ktoré podľa vedomostí matky už podalo na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny žiadosť, za účelom vyšetrenia tejto kolízie v tak závažnej otázke, akou je miera ohrozenia maloletých detí v domácnosti otca.

8. V odvolaní matka maloletých detí spochybnila aj správu súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva v Kremnici zo dňa XX. 03. 2019, ktorú otec doložil do prvostupňového konania v tejto veci (sp. zn. 27Em/1/2019), v obsahu ktorej sa konštatuje, že otec zabezpečuje na veľmi dobrej úrovni všetky potreby svojho dieťaťa. Matka k tomuto uvádza, že ide o ničím nepodložené tvrdenia, pretože vzišli po pár stretnutiach bez hlbšieho poznania situácie. Má preto pochybnosti o objektivite tejto správy a považuje ju pre účely posudzovania skutočného stavu veci za nepoužiteľnú.

9. Matka v odvolaní žiadala, aby odvolací súd doplnil dokazovanie postupom podľa § 68 CMP oboznámením sa s listinami pripojenými k odvolaniu (návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia spolu s jeho prílohami) a následne vydal uznesenie, ktorým napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení v zmysle jej pôvodného návrhu tak, že nariadi výkon uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 26P/153/2018-31 zo dňa 02. 08. 2018.

10. K odvolaniu matky podal ÚPSVaR vyjadrenie, v ktorom sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie. Vo vyjadrení uviedol, že rodičia bez pomoci odborníka nie sú schopní sami riešiť súčasnú situáciu ich maloletých detí. Obnovenie komunikácie i spolupráce rodičov môže u detí navodiť stav pohody a posilniť ich primerané správanie, konanie, prežívanie i postoj k rodičom. Rodičia majú priestor na pôde inštitúcie na RPPS v Žiari nad Hronom pod gesciou psychologičky hľadať riešenia i kompromisy, aby sa k obnoveniu komunikácie i spolupráce dopracovali.

11. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací a príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP včas podané odvolanie matky prejednal, rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal v zmysle § 65 a 66 CMP a bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania podľa § 68 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (á contrario) CSP, uznesenie okresného súdu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa § 3 ods. 3 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (ďalej len „Vyhláška“), ak súd zistí, že možno existujúce ospravedliteľné dôvody podľa odseku 1 odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť účasťou na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve alebo na inom odbornom poradenstve, povinnosť podrobiť sa poradenstvu možno nariadiť neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie podľa prvej vety možno nariadiť po predchádzajúcom posúdení vhodnosti a predpokladaného času trvania neodkladného opatrenia osobou, u ktorej sa má poradenstvo vykonať.

16. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj celého obsahu súdneho spisu dospel k záveru, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie sa v celom rozsahu stotožňuje, pretože dospel k náležitému zisteniu skutočného stavu veci, rešpektujúc príslušnú právnu úpravu vec správne právne posúdil a predmetné rozhodnutie aj v potrebnom rozsahu odôvodnil. Na zdôraznenie správnosti uznesenia súdu prvej inštancie a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s odvolacími námietkami matky, odvolací súd uvádza nasledovné:

17. Doplnenie dokazovania v odvolacom konaní v zmysle § 68 CMP prichádza do úvahy jedine ak sa odvolací súd domnieva, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutočný stav. Vzhľadom na to, že odvolací súd je názoru, že skutočný stav bol v konaní pred súdom prvého stupňa zistený riadne a dôsledne, nepovažoval za potrebné dokazovanie postupom podľa § 68 CMP doplniť, tak ako to matka navrhovala v odvolaní. Navyše odvolací súd dáva matke do pozornosti, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý podala na Okresnom súde Žiar nad Hronom, a na ktorého obsah za účelom doplnenia dokazovania odkazuje, už Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením č. k. 25PPOm/1/2019-202 zo dňa 31. XX. 2019 rozhodol tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, a uvedené rozhodnutie nie je predmetom tohto prebiehajúceho odvolacieho konania.

18. Zo spisu vyplýva, že konanie pred súdom prvej inštancie sa začalo na návrh matky na výkon rozhodnutia Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 26P/153/2018-31 zo dňa 02. 08. 2018, pretože otec rozhodnutie súdu dobrovoľne neplní. Ide o neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca a matku oprávnil stretávať sa s maloletými deťmi každý týždeň v kalendárnom roku v čase od soboty 9:00 hod do nedele 19:00 hod.

19. Podľa tvrdení matky jej otec maloletých detí bráni vo výkone svojho práva tým, že jej styk s maloletými neumožňuje vôbec, alebo len v jeho domácnosti a za jeho prítomnosti. Do jeho domácnosti však chodiť nemieni, lebo sa ho bojí, čo bolo aj dôvodom, že sa rozhodla z ich spoločnej domácnosti odsťahovať.

Pri preberaní detí opakovane požiadala o prítomnosť aj iné osoby, ktoré svojimi vyjadreniami, ktoré sú súdu zo spisu známe, dosvedčujú značne narušené vzťahy medzi rodičmi a komplikovanosť samotného preberacieho aktu.

20. Matka kvôli strachu z otca nesúhlasí, aby sa s ním musela pravidelne stretávať počas odborného poradenstva v zmysle uznesenia súdu prvej inštancie. Odvolací súd však túto obavu nepovažuje za dôvodnú, pretože predmetný spôsob stretnutí bol zvolený práve za tým účelom, aby sa realizovali bezkonfliktne, k čomu má napokon napomôcť neutrálne prostredie pod odborným dohľadom a vedením a vyžaduje spoluprácu oboch rodičov. Navyše sledovaným cieľom nariadeného odborného poradenstva je, aby sa rodičia naučili spolu navzájom vhodným spôsobom komunikovať, bez toho, aby na základe vzájomných nedorozumení a odcudzovania, boli ich komunikáciou postihované deti a boli zaťažované do konfliktov rodičov. Uvedené je potrebné docieľiť nielen výhradne pre potreby odovzdávania maloletých detí v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia č. k. 26P/153/2018-31 zo dňa 02. 08. 2018, pretože to má len dočasný charakter, ale aj smerom do budúcnosti, pretože styk maloletých detí s obidvomi rodičmi je nevyhnutnou požiadavkou pre ich plnohodnotný vývoj. Tieto situácie ohľadne dohody, preberania a odovzdávania detí medzi rodičmi navzájom je potrebné vedieť zvládať tak, aby tým deti neboli zbytočne psychicky zaťažované, aby nedošlo a to ani potencionálne k narušeniu ich zdravia.

21. Odvolací súd nemal z doterajšieho priebehu konania preukázané, že by sa otec k maloletým deťom správal násilne, prípadne, že by ich bil alebo zanedbával starostlivosť o ne. Matka síce v odvolaní poukázala na udalosť, kedy maloletý XX. z domácnosti otca ušiel, pri ktorej príležitosti privolaným preverujúcim policajtom povedal, že ho otec bije, ale zo správy ÚPSVaR zo dňa 11. XX. 2019 o sociálnom šetrení na strane otca vyplýva aj to, že maloletý M. túto skutočnosť poprel. V predmetnej správe je uvedené, že sociálne šetrenie sa uskutočnilo dňa 11. XX. 2019 v domácnosti otca neohlásene. Deti boli doma, hrali sa a pôsobili spokojne. Zo správy vyplýva, že pracovníci ÚPSVaR sa zaujímali, prečo maloletý M. dňa XX. XX. 2019 od otca za mamou ušiel. M. im povedal, že za mamou chcel ísť pretože mu sľúbila, že s nimi pôjde na kúpalisko. Vyjadril sa, že oklamal mamu v tom, že ho oco zbil, ale dôvod prečo ju oklamal uviesť nevedel. Ďalej uviedol, že oco ho nikdy nezbil, že je dobrý a že sa o nich stará. Tento rozhovor sa uskutočnil bez prítomnosti otca, ktorý na požiadanie nechal maloletého M. spolu s pracovníkmi ÚPSVaR osamote. Z obsahu správy nič nenasvedčuje tomu, že by maloletý M. bol v dosahu otca v nejstej situácii alebo, že by z neho pri odpovediach na kladené otázky bolo badať strach, prípadne neúprimnosť, ako uvádza jeho matka.

22. Odvolací súd však pripúšťa, že vzhľadom na vek maloletých detí, ale najmä skutočnosť, že tieto sú pod neustálym psychickým tlakom plynúcim z konfliktu medzi rodičmi, sa nedá z výpovedí maloletých jednoznačne určiť, do akej miery je prezentovaný názor detí zároveň aj v ich najlepšom záujme. Z priebehu doterajšieho konania sa viackrát ukázalo, že maloleté deti často a opakovane menia svoje postoje a názory voči rodičom v závislosti od toho, ku komu momentálne ísť chcú a ku komu nie. Navyše je tu prítomná dôvodná obava, že deti sú vystavené manipulácii zo strany obidvoch rodičov, mierené vždy voči tomu druhému, čo na maloleté deti v takom nízkom veku pôsobí určite mätku, a nejde o rozumný a zodpovedný prístup rodičov.

23. Problémy s preberaním a odovzdávaním detí sprevádzané konfliktmi rodičov možno podľa názoru odvolacieho súdu eliminovať vhodným odborným vedením. Rodičia musia poznať dôležitosť a potrebu oboch rodičov pre zdravý vývoj svojich detí, nevyhnutnosť oboch rodičov podieľať sa na ich výchove. Je vylúčené, aby rodičia deti nevhodne ovplyvňovali a viedli ich k negatívnym postojom voči druhému rodičovi. Naopak je nevyhnutné, aby im bola umožnená príležitosť rozvíjať pozitívny citový vzťah tak matke, ako aj k otcovi, a je prioritne úlohou rodičov také podmienky u detí vytvárať. Ak k tomu môže prispieť odborný prístup a poradenstvo, je potom úlohou súdu uložiť povinnosť rodičom podrobiť sa odbornému poradenstvu, ak ho odmietajú, a to v záujme maloletých detí, ktorý má pred subjektívnymi právami rodičov prednosť.

XX. K správe súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva v Kremnici ako aj správe ÚPSVaR, na ktorých neobjektívnosť matka v odvolaní upozorňovala, odvolací súd dodáva, že zistenia v nich uvedené nemá dôvod nijako spochybňovať, ako nespochybňuje ani zistenia Centra sociálnych služieb KA, s ktorými matka naopak súhlasí. Rozdielnosť názorov na riešenie situácie maloletých detí medzi Centrom sociálnych služieb KA a ÚPSVaR sa tohto rozhodnutia odvolacieho súdu nijak nedotkla, pretože nejde o relevantné skutočnosti spôsobilé zmeniť záver odvolacieho súdu o tom, že konfliktné

správanie rodičov pri odovzdaní a preberaní maloletých detí je možné odvrátiť poskytnutím odborného poradenstva obom rodičom v záujme detí. Všetky zistenia vyplývajúce z predmetných správ, ako aj odpoveď na žiadosť o vyjadrenie v zmysle § 59 ods. 6 a § 48 ods. 4 zák. č. 305/2005 Z. z. môžu byť po ich vzájomnom posúdení potrebným prínosom pri posudzovaní situácie maloletých detí vo veci samej, pri rozhodovaní súdu o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

25. Do úvahy je potrebné vziať aj vyjadrenie kolízneho opatrovníka zastupujúceho záujmy maloletého dieťaťa, ktorý považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu za správne. V neposlednom rade je na mieste poukázať aj na prebiehajúce konanie na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 20P/10/2018 o rozvod manželstva, ktoré je spojené s úpravou rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v rámci ktorého bude potrebné vykonať dôsledné znalecké dokazovanie, aby bol čo naj dôveryhodnejšie zistený postoj maloletých detí, pretože predmetné rozhodnutie bude mať na rozdiel od neodkladného opatrenia trvalý charakter.

26. Odvolací súd na základe vyššie uvedených skutočností odvolaniu matky nevyhovel, nakoľko je toho názoru, že súd prvej inštancie postupoval správne keď v zmysle § 3 ods. 3 Vyhlášky nariadil bez návrhu (ex offa) neodkladné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa obidvom rodičom odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR, ktoré umožňuje posúdiť a eliminovať vzájomné konflikty rodičov vo vzťahu k maloletým deťom tak, aby styk matky s maloletými deťmi prebiehal nerušene, v pokojnej atmosfére, bez negatívnych prejavov rodičov navzájom a maloleté deti mohli realizovať svoje právo na výchovu oboch rodičov.

27. Odvolací súd preto rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).